

ארגון רבני צהר

פדיון הבן קיצור הלכות

כל רחם בבני ישראל באדם ובבהמה - לי הואי.

הכהן פונה אל האב ושואל אותו: איזה תרצה יותר, בנגד בכורך זה או חמשה סלעים שנתחבת בפדיונו? האב אומר: חפץ אני לפדות את בני והא לך דמי פדיונו שנתחבתי מן התורה. ולפני שהוא מוסר את הכסף לכהן הוא מברך שתי ברכות:

ברוך אתה יהוה אל הינו מלך העולם, אשר קדשנו במצוותיו וצננו על פדיון הבן.
ברוך אתה יהוה אל הינו מלך העולם, שהחנינו וקמנו והגיינו לזמן הזה.

האב נותן לכהן את דמי הפדיון, והכהן אומר: זה תחת זה, זה חילוף זה, זה מחול על זה, ופנס זה הבן לחיים לתורה וליראת שמים. יהי רצון שכשם שנכנס לפדיון בן יכנס לתורה ולחפה ולמעשים טובים.

לאחר מעשה הפדיון שם הכהן את שתי ידיו על ראשו של התינוק, ומברך אותו בברכת הכהנים: ושימך אל הים באפרים וכנשה. וברכך יהוה וישמרך, יאר יהוה פניו אליך ויחנך, ישא יהוה פניו אליך וישם לך שלום. יהוה ישמרך יהוה צלך על יד מינך, יהוה ישמרך מפל רע ישמרך את נפשך, כי אורך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך.

לאחר מכן מוזגים כוס יין והכהן מברך ושונה, ונותן לנוכחים לשותות גם כן:
ברוך אתה יהוה אל הינו מלך העולם, בורא פרי הגפן.

כמה זה עולה לנו?

הסכום המופיע בתורה לפדיון הוא חמישה שקלים. השקל הוא מטבע כסף טהור שהיה נוהג בזמן התורה ומשקלו 19 גרם כסף טהור. סך הכל: חמישה מטבעות השוקלים יחד כ-100 גרם כסף טהור.

איפה אפשר להשיג שקלים לפדיון הבן?

את חמשת השקלים העשויים מכסף טהור ניתן להשיג בחנויות של צורפים ותשימי קדושה. לחילופין, ניתן לקבל לצורך הטקס סט מטבעות שכה בכל מועצה דתית. גם לרבים מהכהנים ישנו סט של מטבעות כאלה. אם החלטתם שלא לרכוש מטבעות הרי שעליכם לקבל את המטבעות מהכהן או במועצה הדתית לא בהשאלה אלא כמתנה גמורה משום שרק כך ניתן לקיים איתם את המצווה. הדרך הנכונה או הראויה לעשות זאת היא על ידי תשלום (סימלי) לכהן עבור המטבעות.

איך בוחרים כהן?

בין רבני "צהר" ישנם כהנים רבים והם ישמחו לסייע לכם בארגון הטקס וקיום מצוות הפדיון. תוכלו ליצור קשר עם המשרד באמצעות אתר האינטרנט (www.tzohar.org.il) או בטלפון: 077-7756565.

מהלך הטקס

את הטקס נוהג לערוך בנוכחות המשפחה הרחבה וחברים ולשלב בו סעודה חגיגית המוגדרת בהלכה כסעודת מצווה. את התינוק נוהג להלביש בבגדים יפים ובחלק מעדות ישראל נוהג אף לקשט את התינוק ולהניח עליו תכשיטי זהב. את התינוק עצמו מניחים על מגש של כסף או על כרית רקומה וכך להגישו לכהן, ואז האב אומר לכהן:

"אשתי הישראלית ילדה לי בן זה הבכור. זה בני בכורי, והוא פטר רחם לאמו הישראלית, והקדוש ברוך הוא צוה לפדותו, שנאמר: 'ופדויו מבן חודש תפדה, בערבך כסף חמשת שקלים בשקל הקודש, עשרים גרה הואי ונאמר: 'קדש לי כל בכור פטר

פדיון הבן - המקור בתורה

מצוות פדיון בכור מופיעה בתורה בכמה מקומות. הפעם הראשונה היא בספר שמות פרק יג, יג: "וכל בכור אדם בבניך תפדה". המצווה מופיעה במפורש שוב בספר במדבר פרק יח, טו: "אף פדה תפדה את בכור האדם".

טעם המצווה

הטעם אשר מופיע בתורה הוא טעם הסטורי הקשור בהצלתם של בכורי ישראל בזמן מכת בכורות ביציאת מצרים. ישנו טעם חינוכי נוסף ממנו כולנו יכולים ללמוד. הריון ולידת בן ראשון עלולים למלא את האדם הפרטי בתחושה של גאווה, בתחושה של כח. השמחה וההתרגשות בעקבות ההצלחה עלולות לדחוק את הצורך להודות לאלוקים על הסיוע ביצירתו של הילד. לאחר שלושים יום, תקופה בה מצד אחד נקשרנו לתינוק ומן הצד השני אנו עדין עומדים משתאים על הפלא והנס בלידתו, מצווה התורה על מצוות פדיון הבן המזכירה לנו כי ישנו שותף נוסף בפלא הזה מלבד ההורים והוא האלוקים. בפדיון הבן אנו פודים את בנו הבכור מהכהן, שליחו של האל ובכך מזכירים לנו ולמזמנים כי ההישג האדיר הזה של לידת ילד ראשון איננו מובן מאליו. כך אנו מחנכים את עצמנו לצניעות ולהכרת הטוב כלפי ה'.

את מי פודים? על מהות מצוות פדיון הבן

פדיון הבן הוא טקס יחסית נדיר וזאת משום שילד החייב בפדיון הוא רק בן זכר שהינו "פטר רחם" לאימו, כלומר הולד הראשון שנולד לאם ללא הפלות קודמות, ושנולד בלידה טבעית ולא בנייתוח קיסרי.

מתי פודים את התינוק?

להלכה אנו נוהגים לפדות ביום השלושים ואחד לאחר חצות היום. במקרה ויום זה חל בשבת אזי דוחים את הפדיון למוצאי שבת וכן למוצאי חגים וצומות.